

Jean-Baptiste Bernadet

So Far, So Close

Apr 20 — Jul 30, 2016 | Brussels

Almine Rech Gallery heeft het genoegen de tentoonstelling *So Far, So Close*, met nieuw werk van de in Brussel gevestigde kunstenaar Jean-Baptiste Bernadet te presenteren. In deze eerste solotentoonstelling sedert zijn toetreden tot de galerie vorig jaar, toont Bernadet nieuw werk dat zijn oorsprong vindt in zijn bekende serie *Fugue* schilderijen.

Bernadet gebruikt bij de creatie van deze schilderijen een bedrieglijk eenvoudige techniek. Hij bouwt met een dun penseel geleidelijk en systematisch, zij het steeds intuïtief, een vlak op door een veelheid van snelle tekens aan te brengen. Kenmerkend hier is zijn heldere, bijna pastelkleurige palet van olieverf vermengd met was en lakverf. Er zijn kleine verschillen in de manier waarop elk teken is aangebracht, maar het geheel oogt als een eenheid, dit ondermeer omdat het vlak op uniforme wijze wordt opgebouwd. Bernadet wil op die manier voorkomen dat het oog zich op een bepaald vast punt gaat vastzetten. Tijdens het schilderen maakt de kunstenaar dan ook voortdurend aanpassingen om te voorkomen dat bepaalde zones meer naar voor zouden springen dan andere. De natuurlijke analogieën die de *Fugue* schilderijen mogelijk oproepen, in het bijzonder die van het landschap of de hemel, bestaan dan ook eerder in termen van ervaring dan van iconografie. Zijn tapijten van in het oog trillende, golvende kleuren evoceren hoe men zich zou kunnen voelen, staand in een landschap, met een lichte bries die het gras beroerd en een vijver laat schitteren, in plaats van rechtstreeks te verwijzen naar een werkelijke waarneming.

Bij het maken van de *Fugue* schilderijen laat Bernadet zich leiden door de manier waarop een bepaald werk vorm krijgt tijdens het maakproces zelf. Bij deze meest recente *Fugues* toont Bernadet een hoge graad van verfijning en vertrouwdheid met het creatieproces. Dit laat hem toe ook in individuele schilderijen een onderscheid in termen van zowel het creatieproces als de kleur naar voor te brengen. Hoewel de nieuwe schilderijen de uniforme, optische kwaliteit die de serie karakteriseert behouden, zijn de geschilderde tekens minder dichtgewoven. Ook vertonen ze een grotere diversiteit aan kleuren, in het individuele doek en tussen de doeken onderling. De oudere werken zijn opgebouwd uit een combinatie van rood, geel, groen, blauw, oranje en paars en vormden vaak een beeld in een bepaalde tint – een bleekgeel of groen, of een doordringend roze bijvoorbeeld, net als de muzikale composities waar de titel *Fugue* op zinspeelt. In het nieuwe werk, echter, neemt in sommige schilderijen een blauwe toon de overhand, wat bij Bernadet slechts zelden eerder te zien was.

De *Fugue* schilderijen fungeren als een centraal punt in Bernadets kunstpraktijk. Dit is enerzijds een formeel gegeven dat de interesse van de kunstenaar in kleur en de kunsthistorische traditie van coloristische, optische kunst weerspiegelt. Hij refereert hierbij zowel naar Amerikaanse als Europese voorgangers, gaande van Claude Monet, Eduard Vuillard, Odilon Redon in het verleden tot Josh Smith en Joe Bradley in het heden. Anderzijds illustreren deze schilderijen op een conceptueel niveau Bernadet's interesse in de aard van onze momentane waarneming.

Net als zijn voorgangers in color painting, maakt Bernadet gebruik van de manier waarop kleuren en hun onderlinge interactie zowel de zintuigen activeren als de toeschouwer toelaten om de aard van die zintuiglijke activering te onderzoeken. Belangrijk daarbij is de realisatie dat deze activering geconditioneerd wordt door zowel de toeschouwer als de kunstenaar, en binnen een bepaalde tijd en plaats.

Beelden en de kleuren en vormen die ze omvatten maken deel uit van een kringvormig, vernetwkt systeem dat nieuwe betekenissen en verbindingen vormt. Op die manier wordt Bernadet aangezet tot onderzoek, in het bijzonder naar de manier waarop de verzadigde en kunstmatige kleuren van het verlichte liquid crystal scherm invloed hebben op dit kringvormige systeem. Het verklaart ook zijn houding als niet-figuratieve schilder, omdat hij bewust is van het feit dat deze vorm van metakritiek effectiever is dan het detaillistisch behandelen van specifieke beelden. Deze aanpak is aanwezig doorheen Bernadet's hele praktijk. Niet alleen in de manier waarop golven van levendige kleuren zich zowel over keramische oppervlakken als over doeken verspreiden, maar ook in de manier waarop hij in dergelijke driedimensionale werken de ineenstorting van het beeld en het object verkent. Kleur, maar ook de materiële vervormingen die inherent zijn aan de klei en het bakproces, destabiliseren de contouren die een object in de ruimte definiëren.

In een nieuwe reeks werken die in de tentoonstelling zijn opgenomen brengt Bernadet – net als bij de *Fugues* – kleurvlakken aan, waarna hij met een rolborstel met zwarte verf lineaire stroken over het oppervlak van het schilderij verspreidt. Deze breken het oppervlak op in facetten; simultaan onthullen en ontkennen ze Bernadets atmosferische kleuruitbarstingen, waarbij ze visuele toegang tot wat achter de mechanisch aangebrachte zwarte strepen lijkt te liggen belemmeren. Ze maken duidelijk hoe Bernadet evolueert door zowel zijn praktijk uit te breiden als te herzien.

— Alex Bacon